

MISSIONERS FINS A LA FI

CARTA CIRCULAR DEL
P. MATHEW VATTAMATTAM, CMF
SUPERIOR GENERAL
SOBRE LA BEATIFICACIÓ
DELS 109 MÀRTIRS CLARETIANS

MISSIONERS
FINS A LA FI

© Missioners Claretians de Catalunya

Editorial Claret, SLU
Roger de Llúria, 5 – 08010 Barcelona
www.editorialclaret.cat – editorial@claret.cat

Impress a Gráficas Rey

Setembre de 2017

MISSIONERS FINS A LA FI

CARTA CIRCULAR DEL
P. MATHEW VATTAMATTAM, CMF
SUPERIOR GENERAL
SOBRE LA BEATIFICACIÓ
DELS 109 MÀRTIRS CLARETIANS

*«Mireu, de quina roca us han tallat,
de quina pedrera heu estat trets» (Is 51,1)*

*«Hem conegut l'amor
pel fet que Jesucrist ha donat la vida per nosaltres.
Per això també nosaltres hem de donar la vida
pels germans» (1Jn 3,16)*

Estimats germans:

Que el Senyor Jesucrist ompli els nostres cors amb la plenitud del seu amor i ens impulsi a donar la vida pels nostres germans i germanes!

1. La nostra vocació missionera està tallada de la mateixa roca en què va ser tallada la vocació del nostre Fundador i dels màrtirs heroics. La nostra consagració al Senyor és la clau per a entendre i viure el misteri de la vida, el sofriment, la persecució i la mort, abraçant-los amb amor i posant-los al servei de la vida. Tal com van fer ells –el nostre fundador i els nostres màrtirs– nosaltres també haurem de ser *«missioners fins a la fi»* com Aquell que «havia estimat els seus que eren al món, els estimà fins a l'extrem» (Jn 13,1). La història ha marcat el nostre carisma amb la sang de molts màrtirs que van proclamar que no hi ha un amor més gran que el d'aquell que dona la vida pels seus amics (cf. Jn 15,13).

2. El 22 de desembre passat (2016) el papa Francesc va aprovar la beatificació dels nostres 109 màrtirs, que tindrà lloc el proper 21 d'octubre a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona en una cerimònia presidida pel cardenal Angelo Amato, Prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants. Han passat 81 anys des dels fets que van provocar l'assassinat de més de dos-cents germans nostres durant la guerra civil a Espanya. L'Església reconeix ara el testimoni heroic de molts d'ells. Nosaltres, sense oblidar-nos de cap, acollim aquest reconeixement amb profunda gratitud.

Hi veiem confirmada l'autenticitat evangèlica del lliurament dels nostres germans màrtirs i també la fecunditat del carisma claretjà a l'Església.

3. A través d'aquesta Carta adreçada als preveres, diaques, germans, estudiants i novicis de la nostra Congregació, convido a tots a viure aquest esdeveniment amb fe i alegria, en comunió amb tota la Família Claretiana i amb l'Església sencera. No es tracta només de preparar-nos per a la cerimònia que tindrà lloc a Barcelona el proper mes d'octubre, sinó d'acollir aquesta gràcia com un nou estímul que Déu ens concedeix en aquest temps per a ser allò a què som cridats a esdevenir: «testimoni (o sigui , màrtirs) - missatgers de l'alegria de l'Evangelí». Els nostres màrtirs són el document viu que ens mostra amb claredat en què consisteix aquesta vocació. Per això, hem de llegir-lo amb atenció i docilitat. Ajudats per la gràcia de Déu, ells van rubricar amb la seva sang la professió religiosa. També nosaltres estem cridats a rubricar-la cada dia amb el testimoni d'una vida missionera alegre i lliurada.

Una nova etapa de la nostra història martirial

4. El 25 d'octubre de 1992 van ser beatificats per sant Joan Pau II a Roma els 51 màrtirs de Barbastre. Quatre dies després de la propera beatificació de Barcelona se celebrarà el 25è aniversari d'aquella joiosa efemèride. El fet que fos el primer grup de claretians beatificats, després de la canonització de sant Antoni Maria Claret al 1950, i que es tractés d'un «seminari màrtir», va tenir un gran impacte en la vida de la nostra Congregació. La pel·lícula *Un Déu prohibit* (2014) ha difós la seva memòria per molts llocs del món, més enllà dels circuits eclesials. El Superior General de llavors, el P. Aquilino Bocos, ens va ajudar a viure aquell esdeveniment amb la seva carta circular «*Testament missioner dels nostres màrtirs*». Hi afirmava que «*en els nostres germans Màrtirs contemplem el paradigma d'allò que som cridats a ser, és a dir, fills del Cor de Maria, des del Magnificat fins al Calvari*». Els presentava com una comunitat amb mística i entusiasme missioner, urgida per l'amor i

el perdó, preocupats pels marginats del seu temps, i en actitud de morir contents. Acabava la seva circular preguntant-se: Què farem perquè el seu foc no s'apagui? Responia amb set suggeriments que podem fer també nostres en aquesta ocasió: 1) créixer en la convicció que l'Esperit Sant és i ha de ser acceptat com el protagonista de la missió; 2) assumir amb valentia i generositat les urgències missioneres de la nostra Congregació; 3) crear un ambient col·lectiu de disponibilitat en les persones i en les institucions; 4) fer del testimoni, la nostra arma més poderosa; 5) reviure amb cor nou la pertinença a la nostra Congregació; 6) comprometre'ns en el creixement qualitatiu i quantitatiu de la nostra Congregació; i 7) aprendre a morir contents.

5. Tretze anys després, el 20 de novembre de 2005, a Guadalajara (Mèxic), va ser beatificat el P. Andreu Solà Molist, missioner claretjà català, assassinat el 25 d'abril de 1927, al ranxo Sant Joaquim, prop de la ciutat de Lleó, a Mèxic. El Superior General de llavors, P. Josep Maria Abella, parlava, a la seva carta circular, d'«*una memòria que ens interpel·la*». Resumia aquesta interpel·lació en quatre punts: 1) reafirmar la nostra opció per Jesús i pel Regne; 2) ser disponibles per a la missió assumint totes les seves conseqüències; 3) evangelitzar en missió compartida; 4) a l'any de l'Eucaristia. La història anà avançant. El 13 d'octubre de 2013, a Tarragona, van ser beatificats altres 23 germans nostres, els màrtirs claretians de Sigüenza, Fernán Caballero i Tarragona. També en aquesta ocasió, el mateix Superior General va escriure la circular «*Missioners Màrtirs*». A més d'explicar-hi la història dels màrtirs, ens convidava a «*conservar viva la seva memòria*» resumida en tres paraules clau: fidelitat, disponibilitat i fraternitat.

6. La tradició martirial de la nostra Congregació ha estat una realitat incessant, començant pel nostre Fundador. El seu desig ardent de vessar la sang per Crist expressava el seu anhel de configurar-se amb Crist missioner lliurat a la creu; així ho va manifestar al P. Xifré, quan es va assabentar del martiri del P. Francesc Crusats: «*Jo desitjava moltíssim de ser el primer màrtir de la Congregació, però no n'he estat digne, un altre*

m'ha passat al davant...» (EC II, 1297-1298). Això no va ser pas un fet aïllat, sinó la ferma convicció que brollava de la passió i radicalitat amb què va viure les diferents etapes de la seva vida. Ja quan els efectes de la guerra carlina van dificultar el seu recorregut apostòlic per Catalunya, l'arquebisbe de Tarragona va voler apartar-lo dels perills; però, la resposta del P. Claret va ser contundent: «*Excel·lentíssim Senyor, jo per això no em no em faig enrere ni em deturo. Envii'm vostè a qualsevol punt de la seva diòcesi, que hi aniré de gust, i, encara que sàpiga que hi ha al camí dos rengles d'assassins esperant-me amb el punyal a la mà, tiraré endavant de bon grat... El meu guany seria morir assassinat per odi a Jesucrist»* (Aut 466). Coneixem també la seva alegria espiritual quan va tenir l'ocasió de vessar la sang a Holguín (cf. Aut 577). A Madrid, va viure un constant martiri de dotze anys a causa de les difamacions, persecucions i intents d'assassinat provinents de polítics que desitjaven i no podien manipular-lo. Al final, perseguit i refugiat en un amagat monestir del sud de França, va morir gairebé de la manera com ho havia desitjat: «*Totes les meves aspiracions han estat sempre de morir en un hospital com a pobre, o en un cadafal com a màrtir...*» (Aut 467). Les persecucions i les calúmnies que va patir van ser conseqüència del seu compromís per a anunciar l'Evangeli i per a defensar la causa dels més febles i desprotegits. Aquesta valentia no va sorgir de la seva fortalesa personal, sinó que va ser el fruit d'un llarg procés de maduració espiritual fundat en una total confiança en Déu, que queda reflectida en aquella gràcia rebuda al 1857: «*El Senyor va dir-me a mi i a tots aquests Missioners companys meus, no sereu pas vosaltres qui enraonareu sinó l'Esperit del vostre Pare, i de la vostra Mare, que parla per vosaltres»* (Aut 687).

7. Voldria que no oblidéssim tants germans nostres que no han estat beatificats encara, però que van culminar el seu camí missioner amb el martiri. A més del ja esmentat protomàrtir de la nostra Congregació, P. Francesc Crusats, (+1868), recordem els altres 88 claretians que van patir el martiri a la Guerra Civil Espanyola de 1936. La tradició martirial arriba fins al P. Rhoel Gallardo (+2000), assassinat al sud de Filipines. Com veiem, la realitat martirial forma part del nostre carisma missioner.

És veritat que no tots estem cridats a viure la gràcia d'un martiri cruent, però tots hem de convertir la nostra fidelitat quotidiana en un testimoni radical de la nostra fe. Per a nosaltres, recordar els nostres màrtirs no és només fer memòria d'una història passada, sinó que es tracta d'unir-nos en el mateix esperit de lliurament joiós de la vida a la missió; així no defugirem les proves i dificultats que ens sobrevinguin. El Congrés d'Espiritualitat de Majadahonda (1999) ens recordava aquest esperit martirial que no hauria de faltar a la nostra vida missionera: *«A l'horitzó de la vida d'un missioner autèntic sempre hi ha la possibilitat del martiri, el cas seriós del lliurament, de la caritat, de la confessió de fe i de la proclamació de l'esperança. El martiri és un do. I així ha estat sempre reconegut. És un do per al màrtir i també per a la comunitat i la Congregació. És un do paradoxal, però real. Podem defugir-lo per endavant, si eludim el perill, si busquem seguretats, si evitem qualsevol mena de risc. El martiri com a horitzó posa un color especial a la vida missionera»* (La nostra espiritualitat en el Camí Espiritual del Poble de Déu, pàg. 46).

109 signes de Déu per al nostre temps

8. Els màrtirs que seran beatificats a l'octubre provenien de les comunitats de Barcelona (8), Castro Urdiales (3), Cervera-Mas Claret (60), Lleida (11), Sabadell (8), Vic-Sallent (15) i València (4). A l'encapçalament d'aquest nombrós grup de màrtirs figuren tres noms: Mateu Casals (Sacerdot), Teófilo Casajús (Estudiant) i Ferran Saperas (Germà). Ells simbolitzen la diversitat vocacional de la nostra Congregació (cf. CC 7). En el grup hi havia 49 Sacerdots, 31 Germans i 29 Estudiants, amb una mitjana d'edat de 39 anys. Catalans, navarresos, aragonesos, castellans... tots compartien la mateixa professió religiosa i un gran amor a la nostra Congregació. Excepte dos, que van morir al 1937, tots els altres van ser martiritzats als últims mesos de l'any 1936.

9. A la pàgina web que hem creat amb motiu de la beatificació (www.109cmf.org) es poden trobar les biografies de cada un d'ells i

diversos relats del seu martiri. Us convido a entrar en contacte amb la història perquè el seu testimoni no quedi diluït en un record genèric i vaporós, sinó que tingui la solidesa del fet concret. Darrere d'aquesta xifra –109– hi ha rostres i noms concrets, històries que no poden caure en l'oblit, signes a través dels quals Déu ens segueix parlant avui. Quin estímulo millor per al nostre compromís missioner que el pes mateix de la història, narrada amb gratitud i interpretada a la llum de la fe?

10. És impossible resumir aquí la trajectòria vital i el desenllaç de cadascun dels nostres 109 germans. Però voldria evocar, almenys, el testimoni d'alguns d'ells com a invitació per apropar-nos a les seves vides. El G. Ferran Saperas, tan provat en la seva castedat, abans de ser executat, va pronunciar unes paraules que segueixen estremint avui: «*Mateu-me quan vulgueu; però això no, mai! Sóc verge i verge moriré*». El seu record és molt viu a la comunitat cristiana de Tàrraga. El P. Jaume Giron, de la comunitat de Cervera, tan sensible als moviments socials i al treball amb els obrers, ens ha deixat també unes paraules memorables que uneixen martiri, eucaristia i compromís social: «*Jo estic sempre preparat per donar la vida per Déu. Y a la missa de cada dia em preparo i m'ofereixo com a víctima pels fins que el Pare Celestial sigui servit. Cada dia reso pel qui em matarà... Tant com he estimat i he fet per l'obrer i l'obrer serà qui em matarà*».

11. El P. Julio Leache, navarrès de 27 anys, assassinat a la finca Mas Claret, aclareix bé els veritables motius del martiri: «Si ens volen matar, voldria que fos només per Déu, és a dir, que em matin celebrant, administrant els Sagraments o resant. Però no per altres motius humans o polítics... Si ens maten per feixistes, poca gràcia i poc mèrit té, ja que hi ha feixistes de tot color. Però si ens maten per celebrar Missa i per ser catòlics, això és meritori davant Déu, això és ser màrtirs». Mesos abans, l'E. Adolfo de Esteban, en una carta escrita al seu pare el 10 de maig, li diu amb claredat el motiu del seu possible martiri: «No tingui vostè cap por per la meua sort, ja que si calen, estic decidit a vessar la meua sang per la causa de Jesucrist». El que els mou no és un ideal polític sinó la persona de Jesús. Aquestes paraules dels nostres germans emanaven del seu

compromís missioner fins al final. La formació que havien rebut els havia preparat per a això. Tots s'inspiraven en la definició del fill del Cor Immaculat de Maria, l'ideal és «imitar Jesucrist a pregar, a treballar i a sofrir».

12. Allò que segueix omplint-nos de consol és que tots fan del perdó el seu estendard. El P. Jaume Payàs, martiritzat a Sallent, explicita sense embuts que moren sense odi, perdonant els seus botxins: *«Perdono a tots els qui em volen mal, i els faig una abraçada d'amistat; no guardo rancor a ningú, ni als qui m'han llençat a casa com un gos; també a Tu t'ho van fer»*. L'ancià P. Josep Reixach, adreçant-se als milicians, amb el seu cos banyat en sang, els va dir: *«Si sou vosaltres els qui m'heu disparat els trets, us perdono de tot cor. Vull morir com Jesús que també va perdonar els qui l'acabaven de sacrificar»*. El G. Julián Villanueva abans de morir, va pregar de genolls dient: *«Sapiguen que no em fa por la mort. Ofereixo la meva vida per Déu i per les ànimes. Us perdono aquest crim que esteu a punt de cometre amb mi, i demano a la Misericòrdia Divina que accepti la meva sang per a la vostra salvació»*. El P. Emili Bover moria al cementiri de Cervera el 20 d'agost exclamant: *«Us perdono de tot cor per amor de Déu»*. Trobem expressions semblants en molts d'altres. És com si tots haguessin fet seves, des de feia temps, les paraules de Jesús: *«Pare, perdona'ls, que no saben el que fan»* (Lc 23,34).

Per a la reflexió

1. *Conec suficientment la història dels nostres germans màrtirs? Què puc fer per a ampliar el meu coneixement i per a acollir el testimoni dels nostres germans?*
2. *Quines actituds dels nostres màrtirs m'interpel·len més personalment?*
3. *Com afecten a la meva vida missionera les notícies que molts cristians segueixen sent martiritzats avui a causa de la seva fe en diverses parts del món? Quines respostes dono davant aquests fets?*

Testimonis de reconciliació i perdó

13. Nosaltres vivim en un món violent, exposat a diferents ideologies i realitats contràries al valor de la vida i l'Evangelí. Hi ha nombrosos símptomes que ens parlen d'una cultura de mort. Els missioners som enviats a viure i treballar enmig d'aquesta realitat, tractant de ser testimonis de Jesús fins i tot a risc de la pròpia vida. En els nostres dies trobem situacions vulnerables a Nigèria, Filipines, Índia, Colòmbia, Veneçuela i a molts altres llocs. Sovint nosaltres també hem estat víctimes de violència i d'odi. Estem en perill cada vegada que refusem d'entrar en la dinàmica de l'avarícia i del poder, i preferim ser fidels a l'Evangelí. El sofriment dels missioners no pot ser entès de qualsevol manera sinó dins la lògica de l'Evangelí.

14. La imprescindible anàlisi històrica no desdibuixa, sinó que contextualitza, el testimoni inequívoc dels nostres 109 missioners. Ells van viure en una societat marcada per forts enfrontaments entre faccions, però no eren militants de cap bàndol polític sinó persones (majoritàriament, bastant joves) que es van consagrar a Déu i que, arribat el moment, no van dubtar a confessar la seva fe, tot i a costa de la seva vida. Ells podrien haver-se defugit el martiri si s'haguessin deixat vèncer per les seves pors o haguessin fet concessions a les peticions dels seus botxins. No obstant això, van optar per a donar una resposta de fe confiant en Déu. En temps *líquids* com els nostres, aquestes actituds *sòlides* ens desarmen i ens estimulen. Amb la gràcia de Déu, sempre és possible ser fidels a Jesús per més difícils que siguin les circumstàncies. Som cridats a ser testimonis fermes enmig de moltes proves i contradiccions. Cada temps i cada lloc tenen els seus propis desafiaments. Sols el perdó i l'amor de Déu podem ajudar-nos a superar els paranys de l'odi o de la fascinació que les ideologies solen provocar.

15. Sé que no tots veuen les coses de la mateixa manera. Alguns de vosaltres m'heu expressat els vostres temors que la beatificació dels nostres germans pugui ser mal interpretada o fins i tot usada com a bandera per determinats grups. Som conscients que una guerra és sempre un

fracàs de la humanitat. Milers de persones van patir les conseqüències de la guerra civil espanyola. Moltes famílies no han pogut saber mai on han anat a parar els seus éssers estimats. Una capa de silenci cobreix històries d'éssers humans que van ser assassinats en circumstàncies deplorables. Molts es pregunten si té algun sentit beatificar uns pocs quan a molts altres no els recorda ningú. No suposa aquesta beatificació reobrir velles ferides que semblaven cicatritzades? Són preguntes pertinents que nosaltres mateixos hem d'afrontar amb serenor i valentia, sense por a la veritat que ens fa lliures. Aquestes preguntes ens ajuden a comprendre millor el context històric en què es va produir el martiri dels nostres germans i, sobretot, a aclarir el seu autèntic significat cristià.

16. La beatificació només d'uns quants no suposa –no ha de suposar– cap ofensa als altres. Tots els morts d'una guerra, amb independència del seu credo religiós o de la seva filiació política, tenen dret a ser recordats i enterrats amb dignitat com a éssers humans. Qualsevol esforç en aquesta direcció ajudarà a una veritable reconciliació. Però una beatificació d'un màrtir no és, únicament un deure de pietat, un recordatori amistós o un homenatge social semblant als que es fan a alguns personatges famosos. Una beatificació, en sentit cristià, significa testificar que una persona (o diverses com en el cas present) han estat assassinades per confessar Jesucrist, per *odium fidei*, segons l'expressió que fa servir l'Església. No es tracta només de ser fidels a uns ideals humans, per nobles que semblin, sinó, sobretot, de confessar Jesucrist. I, a més, cal que el màrtir (és a dir, el testimoni) mori sense odi, perdonant els seus botxins. Els mal anomenats màrtirs jihadistes dels nostres dies, per exemple, també moren pels seus ideals, però no ho fan per amor i perdonant, sinó tot el contrari: moren víctimes del seu propi odi i matant molts innocents. La diferència és evident, encara que invoquin el nom de Déu. En el cas dels nostres germans, ells, a l'estil de Jesús, van ser capaços de trencar amb l'espiral de violència social, en la qual els seus botxins van tractar d'involucrar-los. Ells, en el seu cor consagrat a Déu, van aconseguir transformar el poder de la violència en amor i perdó cap als seus enemics, i en oració per a la pau i la reconciliació del país.

17. Aquests dos elements (*confessió de Jesucrist i perdó dels botxins*) es donen heroicament en el cas dels nostres pròxims beats. És veritat que de vegades un es queda sense paraules davant la crueltat amb què van ser tractats, però crida molt més l'atenció la seva resposta valenta i entusiasta. Els missioners eren conscients del risc que corrien. Amb prudència, van buscar posar-se fora de perill, però, quan van ser capturats, en cap cas no van renunciar a la seva fe, tot i que en moltes ocasions els van prometre la llibertat si ho feien. ¿No és admirable una entereza com aquesta? ¿És possible que nosaltres, els seus germans, oblidem aquestes històries de fidelitat? Després d'un llarg procés d'investigació en què han treballat diversos germans nostres, als que a través d'aquesta Carta vull agrair la seva pacient dedicació, l'Església ha reconegut l'autenticitat de llur testimoni martirial. No són els únics, però en ells resplendeix el testimoniatge de tots. Celebrar-ho no suposa anar contra ningú, ni tan sols contra aquells que els van assassinar o van justificar la seva mort. Una beatificació és sempre una celebració de la fe i del perdó, no un judici o una venjança. Per això, sempre té sentit. No és un ajustament de comptes amb el passat sinó una aposta de futur. Només podem viure junts quan aprenem a respectar-nos i perdonar-nos.

18. Els màrtirs, de conformitat amb Crist, són testimonis de perdó i de reconciliació, i constructors de la pau. Ambdues experiències són imprescindibles per a viure com a germans a les nostres societats plurals. Històries com aquestes ens mostren que, fins i tot en circumstàncies extremes, hi ha éssers humans que saben perdonar perquè ells mateixos se senten infinitament perdonats per Déu. Són persones que es fan ressò de les paraules de Jesús: «*Vés, i tu fes igual*» (Lc 10,37). També avui, alguns de vosaltres esteu vivint situacions de persecució i de prova per causa de l'Evangelí. La nostra Congregació no us oblidia. L'actitud dels màrtirs us il·lumina la manera millor de afrontar-les. La seva intercessió us manté fermes.

Per a la reflexió

1. *Quines proves experimento jo com a creient i com a missioner en el context en el qual visc?*
2. *Com estic afrontant aquestes proves?*
3. *Com puc contribuir de manera concreta a ser artesà de pau i reconciliació en el meu ambient?*

Sense sants no hi ha futur

19. Referent a una vida fecunda, Jesús ens ensenya: *«Si el gra de blat, quan cau a la terra, no mor, queda ell tot sol»* (Jn 12,24). Els Pares de l'Església coneixien el valor del martiri com a promesa de futur: *«la sang dels màrtirs és llavor de nous cristians»* (Tertulià). El futur de la humanitat no té esperança quan perd la bona olor de Crist (cf. 2Cor 2,15) que és la santedat. El testimoni dels màrtirs nodreix la nostra vida de lliurament en el present, i ens ajuda a esperar un futur fundat en els valors evangèlics (cf. Mt 7,25). El Senyor ens fa la gràcia de participar de la redempció del món. Els nostres germans màrtirs han participat en aquest misteri d'una manera particular (cf. Col 1,24).

20. Fa uns mesos, el papa Francesc, en una Litúrgia de la Paraula en record dels màrtirs cristians dels segles XX i XXI, va dir:

«El màrtir pot ser considerat com un heroi, però el que és fonamental en un màrtir és que ha estat un salvat: és la gràcia de Déu, no la valentia, allò que ens fa màrtirs. Avui, de la mateixa manera se'ns pot preguntar: ¿Què necessita l'Església avui? Màrtirs, testimonis, és a dir sants de cada dia. Perquè l'Església la porten endavant els sants. Els sants: sense ells, l'Església no pot anar endavant.»

L'Església necessita sants de cada dia, els de la vida ordinària, portada endavant amb coherència; però també aquells que tenen el valor d'acceptar la gràcia de ser testimonis fins al final, fins a la mort. Tots aquells són la sang viva de l'Església. Són els testimonis que fan avançar l'Església; aquells que demostrin que Jesús ha ressuscitat, que Jesús és viu, i ho demostrin amb la coherència de vida i amb la força de l'Esperit Sant que han rebut com a do» (Homilia del papa Francesc a la basílica de Sant Bartomeu a l'illa Tiberina, Roma, 22 d'abril del 2017).

21. Cada vegada que celebrem la santedat d'algun germà nostre, recordem que cada un de nosaltres hem estat cridats a ser sants, fins i tot amb el risc de ser incompresos. L'objectiu de la nostra Congregació és clar: *«cercar en tot la glòria de Déu, la santificació dels seus membres i la salvació de tota la humanitat, d'acord amb el nostre carisma missioner a l'Església»* (CC 2). Com ser sant avui? Vivint com Jesús, sent testimonis de l'amor de Déu i lluitant contra tot el que l'enfosqueix. L'escriptor britànic Gilbert Keith Chesterton, a la seva obra sobre sant Tomàs d'Aquino, afirma que *«és una paradoxa de la història que cada generació és convertida pel sant que més la contradia»*. La santedat, que és una expressió de l'amor de Déu pel món, per tots els éssers humans, té també una forta càrrega contracultural. Aquesta santedat confronta la ideologia d'un món sense Déu o d'un Déu desvinculat del destí humà. Els nostres germans màrtirs ens inspiren a no tenir por de viure aquesta mena de contradicció per ser una paràbola de l'amor de Déu pel món.

22. Això ens exigeix vigilància i valentia, un amor profund a totes les persones i, alhora, una distància de tot allò que, encara que estigui de moda o es presenti com un progrés, contradia l'Evangelí de Jesús: la seva passió per Déu i pels pobres. El papa Francesc ens ha parlat repetidament de les temptacions dels evangelitzadors actuals (cf. EG 76-109) i, de manera especial, de la temptació de la mundanitat espiritual (cf. EG 93-97). Pensar que podem ser fidels a l'Evangelí sense renunciar a res, vivint com tothom viu, significa haver oblidat que només qui dona la vida, qui

no pretén «*guanyar el món*», pot trobar-la de debò. En aquest sentit, els nostres màrtirs són un exemple transparent de l'experiència *Quid prodest* (Mc 8,36) que tant va marcar l'itinerari espiritual del nostre Fundador i que el va preparar per al seu procés de configuració amb Crist. També nosaltres som cridats a ser sants, d'aquesta manera, en les condicions de la nostra vida quotidiana, vivint el martiri d'una existència lliurada a Déu i al servei de l'Evangeli, sense deixar-nos dominar pels ídols i addiccions del nostre temps: l'afecció al poder i als diners, l'activisme sense ànima, la recerca de la comoditat i l'èxit a qualsevol preu, l'afany de protagonisme, la fugida de les situacions de pobresa... Serà la nostra millor contribució avui a la transformació del món segons el cor de Déu.

Per a la reflexió

- 1. Quines crides de Déu experimento quan faig memòria de la vida dels nostres màrtirs?*
- 2. Quins ídols m'estan robant el cor i impeding un lliurament generós a Déu i als altres? Com afronto la temptació de fugir del sofriment a la missió?*
- 3. Des de quins criteris trio de viure i assumir el cost del seguiment de Jesús en un context de prova?*

Testimonis i missatgers de l'alegria de l'Evangeli

23. El XXV Capítol General ens ha convidat, a tots els missioners claretians, a viure la nostra vocació de testimonis-missatgers de l'alegria de l'Evangeli com a resposta lluminosa a les interpel·lacions de Déu en el nostre món (cf. MS 5-33). Per a això, després de recordar-nos els trets carismàtics que avui hem accentuar a la missió (cf. MS 34-63), ens ha proposat clarament tres processos de transformació:

- Ens cal, en primer lloc, una profunda conversió pastoral que faci de nosaltres una Congregació «en sortida» (cf. MS 66-68), missionera, oberta, atenta a les necessitats de les persones del nostre entorn, disposada a deixar les velles seguretats i a arriscar molt més per a apropar l'Evangelí als qui busquen sentit i consol. Si alguna cosa ens impressiona en els nostres màrtirs és la seva audàcia en el Senyor, la seva capacitat d'afrontar els riscos i perills de la missió. La seva «sortida» –gairebé podríem dir la seva dispersió obligada, com la dels cristians de Jerusalem que van ser perseguits (cf. Ac 11,19)– marca, en realitat, el començament d'una nova etapa de fecunditat missionera. La seva sortida no era una fugida per a salvar la vida perdent-se a si mateixos sinó un lliurament de si mateixos per a guanyar la vida veritable (cf. Mc 8,35).
- Necessitem també una conversió comunitària que ens ajudi a redescobrir l'alegria de ser comunitat missionera, d'evangelitzar amb el testimoni d'una vida fraterna (cf. MS 69-72). Els 109 màrtirs no van constituir una sola comunitat, com els de Barbastre, ni van ser tots empresonats o assassinats en el mateix lloc. Però, enmig de la seva dispersió geogràfica, se sentien membres de la nostra Congregació, recolzats per la pregària de tots els seus germans i en profunda comunió amb ells. Per això, el seu record avui ens ajuda a valorar més el nostre sentit de pertinença a la nostra Congregació universal: *«Són els teus fills, Congregació estimada»*, com escrivia el beat Faustino Pérez, a la seva famosa carta de comiat.
- Ens cal, finalment, una sincera conversió espiritual que ens empenyi a adorar Déu en l'Esperit (cf. MS 73-75), a buscar en tot la glòria de Déu per a no ser víctimes dels molts ídols que ens envolten, per poder dir com el salmista: *«Ningú com Tu no em fa feliç. Els deus d'aquesta terra no em satisfan»* (Sal 15,2-3). El lliurament dels màrtirs va ser possible perquè havien estat formats en una forta espiritualitat missionera que nodria el seu compromís. El conegut cant martirial ho expressa amb nitidesa: *«Per tu, Rei meu, donar la sang»*. No per motius polítics o per por, sinó per amor a Aquell que és la nostra raó de ser i actuar.

Per a la reflexió

1. *Tenint en compte la meua edat i condició, quin dels tres processos de transformació proposats pel XXV Capítol General ressona més en mi? Per què?*
2. *Què puc fer per viure amb més alegria i generositat la meua vocació missionera en la situació en què ara em trobo?*

24. Com a Congregació estem vivint una altra època històrica amb els seus propis desafiaments i oportunitats. Volem viure en fidelitat amb el carisma claretjà per a ser missioners fins a la fi. La paraula MISSIONERS, escrita en majúscules, resumeix la nostra identitat carismàtica. Els nostres màrtirs van viure amb intensitat la vocació que aquesta paraula –missioners– sintetitza. Se sentien enviats per Déu i ungits per l'Esperit Sant per a seguir Jesucrist en comunió de vida, anant d'un cap de món a l'altre a anunciar l'Evangelí a tota criatura (cf. CC 4). La fidelitat dels nostres germans màrtirs ens convida a viure fidelment aquesta vocació missionera fins a la fi en cadascun dels nostres contextos.

25. L'expressió «*fins a la fi*» evoca una vida missionera portada fins a les últimes conseqüències: donar la vida per Crist. L'Evangelí de Joan obre l'anomenat «llibre de la glòria» amb aquestes paraules: «*Ell [Jesús], que havia estimat els seus que eren al món, els estimà fins a l'extrem*» (Jn 13,1). Aquest és el rerefons evangèlic que dóna el seu veritable sentit a la frase usada en el nostre lema. Cada un de nosaltres hem de discernir com ser missioners fins a la fi en el context de la pròpia vida, i d'aquesta manera perfeccionar l'obra que l'Esperit Sant ha iniciat en la nostra consagració religiosa (cf. Fl 1,6).

26. Amb aquesta Beatificació, l'Església reconeix i proposa el valor del lliurament missioner dels nostres germans fins a la fi. El desig de tothom

és que la celebració d'aquest esdeveniment no sigui només un moment d'eufòria congregacional sinó alguna cosa que qualifiqui la profecia ordinària de la nostra vida.

27. A través d'aquesta Carta, exhort a tots els membres de la nostra Congregació a intensificar a les properes setmanes la nostra preparació espiritual per a aquest esdeveniment. D'altra banda, des de la Comissió General per a la Beatificació i des de la Comissió de Catalunya s'han enviat ja les indicacions necessàries per organitzar la participació en els diferents actes previstos per als dies 20-22 d'octubre: vetlla de pregària (20), cerimònia de beatificació (21) i missa d'acció de gràcies (22). El Govern General, per la seva banda, ha cursat també algunes invitacions especials i ha posat en marxa allò que cal per al desenvolupament del programa en col·laboració amb els nostres germans de la Província amfitriona de Catalunya i de les altres Províncies d'Espanya, als quals agraeixo llur compromís i sentit congregacional.

28. Convido ara cada organisme major i cada comunitat local a preparar amb entusiasme aquest esdeveniment en el propi àmbit, així com a compartir amb els altres membres de la Família Claretiana, amb familiars, amics i col·laboradors de la missió, un esdeveniment que desborda els límits congregacionals. A més de les 3.500 persones que podran ser presents a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona el proper dia 21 d'octubre, a través de la pàgina web (www.109cmf.org) serà possible seguir la retransmissió en directe de la cerimònia des de qualsevol banda del món. Pot ser una bona oportunitat per a congregar el Poble de Déu a les nostres cases, esglésies, escoles i altres centres d'evangelització i, d'aquesta manera, compartir amb els altres la gràcia de la beatificació. La beatificació serà també una ocasió molt especial per a expressar la nostra proximitat a les persones del nostre entorn que estan experimentant la prova de la malaltia, la soledat, la desocupació, la violència domèstica, la pobresa o qualsevol altra forma de marginació i de sofriment. No hi ha autèntica celebració si no en fem partícips els qui semblen exclosos de la festa de la vida.

29. Voldria acabar aquesta Carta amb una invitació a viure amb intensitat la gràcia que el Senyor ens concedeix amb la beatificació dels nostres màrtirs:

–*Als ancians i malalts* de la nostra Congregació, que sentiu en carn pròpia les proves de l'edat i la malaltia, us agraeixo la vostra missió particular a la nostra Congregació. Us demano que us uniu a la creu redemptora de Jesús i al sofriment victoriós dels nostres màrtirs «*completant així en la meva carn allò que manca als sofriments del Crist*» (Col 1,24). Experimentareu una consolació que res ni ningú no us podrà arrabassar. Us convido així mateix que pregueu de manera especial durant aquest temps per tal que tots els missioners claretians aprofitem aquesta gràcia de la beatificació per a acréixer el zel missioner.

–*Als joves en formació* us convido a apropar-vos al mirall dels màrtirs per a trobar models vigorosos de vida claretiana, per a enfortir el vostre compromís missioner, per a oferir-vos amb generositat per a les noves fronteres de la missió i convidar d'altres a compartir el nostre estil de vida.

–*Als qui esteu experimentant* la prova de la persecució, la solitud, les crisis de fe, d'afectivitat o de vocació, els conflictes personals, comunitaris o pastorals, us convido a acollir el testimoni dels màrtirs i a impetrar amb humilitat la seva intercessió perquè pugueu respondre amb fidelitat i generositat missioneres. Tot es pot viure de manera positiva quan deixem que el Senyor faci la seva obra en nosaltres.

–*Als membres de la Família Claretiana i als laics* que compartiu amb nosaltres el carisma claretjà, us convido a unir-vos a la nostra acció de gràcies i a la nostra celebració per a reforçar la comunió fraterna i el compromís missioner.

–*A tots, en general*, us demano que visquem aquest temps com una oportunitat que el Senyor ens concedeix per a ser «missioners fins a la fi» a les condicions concretes en què ens ha tocat viure. El martiri de la vida quotidiana, viscut amb serenitat i lliurament, és la profecia amb la qual vam anunciar el nou estil de vida que Jesús

proposa a l'Evangelí. Demanem al Senyor el do de la conversió per a ser constructors de la pau i reconciliació a les nostres comunitats i a la societat.

30. ¿Com no viure aquest temps en companyia de la nostra Mare, la Reina dels Màrtirs, la «*dona forta*» que va sostenir els nostres en les seves proves i que continua avui la seva lluita contra el mal? Ella segueix acompanyant-nos en la dolça aventura de l'evangelització i ens forma en les actituds que necessitem per a ser 'missioners amb Esperit'. Volem fer nostra la tendresa del seu cor per acompanyar amb la fidelitat materna els qui pateixen com Ella i les dones que estaven al peu de la creu acompanyant Jesús fins al final. Ens sabem fletxa missionera forjada en el seu Cor i llançada amb la seva mà poderosa.

La beatificació coincidirà gairebé amb la solemnitat de sant Antoni Maria Claret que va perseverar com «*l'home encès d'amor i que cala foc arreu on passa*» fins a la fi de la seva vida. A ell i a tots els Beats Màrtirs de la Família Claretiana els demanem que intercedeixin per nosaltres i que ens acompanyin al llarg del camí.

Com a expressió de la nostra vocació compartida, durant aquest període de preparació, us convido a pregar junts, formant un sol cor congregacional, amb l'oració següent:

*Et donem gràcies, Pare,
per les vides lliurades dels nostres germans
Mateu, Teófilo, Ferran i els seus companys màrtirs.*

*La seva sang vessada
va rubricar el seu compromís
de seguir el vostre Fill Jesucrist
fins a les últimes conseqüències.
Sostinguts per la teva gràcia,
van morir perdonant els seus botxins
i oferint llurs vides com a pa d'Eucaristia.*

*Ajuda'ns, Pare, a acollir el seu testimoni
perquè també nosaltres
siguem testimonis creïbles de l'Evangelí
i artesans de reconciliació
a l'Església i al món.*

*Concedeix-nos que, amb la força del teu Esperit Sant
i seguint l'exemple del Cor de Maria,
escoltem sempre la teva Paraula,
la guardem al cor i l'anunciem a tothom
amb el testimoni d'una vida alegre i generosa.*

Amén.

*Roma 13 d'agost de 2017
Memòria dels Beats Felip de Jesús Munárriz
i companys, màrtirs*

MATHEW VATTAMATTAM, CMF
Superior General

Els 109 Màrtirs beatificats

Lloc del martiri

Dia del martiri

Comunitat de Barcelona

Càndid Casals i 7 companys

Jacint Blanch Ferrer	Barcelona	21/08/1936
Joan Capdevila Costa	Barcelona	25/07/1936
Càndid Casals Sunyer	Barcelona	29/07/1936
Adolfo de Esteban Rada	Barcelona	31/07/1936
Antoni Junyent Estruch	Barcelona	19/08/1936
Gumersindo Valtierra Alonso	Barcelona	26/07/1936
Ciril Montaner Fabr�.	Montcada	28/11/1936
Tom�s Planas Aguilera	Sabadell	27/08/1936

Comunitat de Sabadell

Mateu Casals i 7 companys

Joan Baptista Torrents Figueras	Montcada	17/03/1937
Josep Cardona Dalmases	Sabadell	05/09/1936
Josep Reixach Reguer	Sabadell	25/07/1936
Mateu Casals Mas	Sant Quirze del Vall�s ..	05/09/1936
Josep Claveria Mas	Terrassa	05/09/1936
Josep Puig Bret	Terrassa	05/09/1936
Joan Raf� Figuerola	Terrassa	05/09/1936
Josep Sol� Maim�	Terrassa	05/09/1936

Comunitat de Lleida

Frederic Codina i 10 companys

Lluís Alb� Aguilar	Lleida	21/08/1936
Miquel Baixeras Berenguer	Lleida	25/07/1936

Joan Busquet Llucià	Lleida.....	25/08/1936
Frederic Codina Picassó.....	Lleida.....	21/07/1936
Àngel Dolcet Agustí.....	Lleida.....	21/08/1936
Joan Garriga Pagès	Lleida.....	20/08/1936
Agustí Lloses Trullols	Lleida.....	20/08/1936
Xavier Morell Cabiscol.....	Lleida.....	20/08/1936
Francesc X. Sorribes Dot.....	Lleida.....	26/07/1936
Arturo Tamarit Pinyol	Lleida.....	25/07/1936
Manuel Torres Nicolau.....	Lleida.....	25/07/1936

Comunitat de Solsona - Cervera

Jaume Giron i 59 companys

Joan M. Alsina Ferrer	Castellbell i el Vilar	16/09/1936
Antoni Perich Comas	Castellbell i el Vilar	16/09/1936
Jaume Giron Puigmitjà.....	Castellfollit Riubregós ..	25/09/1936
Josep Ausellé Rigau.....	Cervera.....	18/10/1936
Emili Bover Albareda	Cervera.....	20/08/1936
Evarist Buèria Biosca.....	Cervera.....	18/10/1936
Joan Buxó Font	Cervera.....	18/10/1936
Francesc Canals Pasqual	Cervera.....	18/10/1936
Enric Cortadellas Segura.....	Cervera.....	25/08/1936
Eusebio de las Heras Izquierdo	Cervera.....	19/10/1936
Lluís Jové Pach	Cervera.....	18/10/1936
José Loncan Campodarve.....	Cervera.....	18/10/1936
José Maria Serrano Pastor	Cervera.....	18/10/1936
Heraclio Matute Tobías	Cervera.....	18/10/1936
Bonaventura Reixach Vilaró	Cervera.....	18/10/1936
Ramon Rius Camps	Cervera.....	02/09/1936
Ramon Roca Buscallà	Cervera.....	23/09/1936
Josep Ros Nadal	Cervera.....	18/10/1936
Miquel Rovira Font.....	Cervera.....	18/10/1936
Manuel Solé Vallespí.....	Cervera.....	18/10/1936
Josep Ferrer Escolà.....	Cervera - Mas Claret ...	19/10/1936
Manuel Font Font	Cervera - Mas Claret ...	19/10/1936
Josep Ribé Comas	Cervera - Mas Claret ...	19/10/1936

Narcís Simon Sala	Cervera - Mas Claret ...	19/10/1936
Francesc Solà Peix.....	Cervera - Mas Claret ...	19/10/1936
Pere Vives Coll	Cervera - Mas Claret ...	19/10/1936
Gener Pinyol Ricard.....	la Floresta	27/08/1936
Remigi Tamarit Pinyol	la Floresta	27/08/1936
Amat Amalrich Rasclosa.....	Lleida.....	27/08/1936
Josep Amargant Boada.....	Lleida.....	26/07/1936
Pere Caball Juncà.....	Lleida.....	26/07/1936
Josep M. Casademont Vila.....	Lleida.....	26/07/1936
Antonio Cerdá Cantavella	Lleida.....	26/07/1936
Amadeu Costa Prat	Lleida.....	11/11/1936
Lluís Hortós Tura	Lleida.....	26/07/1936
Manuel Jové Bonet.....	Lleida.....	26/07/1936
Senén López Cots	Lleida.....	23/07/1936
Lluís Plana Rabugent.....	Lleida.....	26/07/1936
Vicente Vazquez Santos.....	Lleida.....	26/07/1936
Onésimo Agorreta Zabaleta	Lleida-Cementiri.....	26/07/1936
Teófilo Casajús Alduán.....	Lleida-Cementiri.....	26/07/1936
José Elcano Liberal.....	Lleida-Cementiri.....	26/07/1936
Miguel Oscoz Arteta.....	Lleida-Cementiri.....	26/07/1936
Dionisio Arizaleta Salvador.....	Mas Claret	19/10/1936
Fernando Castan Messeguer.....	Mas Claret	19/10/1936
Nicolás Campo Giménez de Bikuña ..	Mas Claret	19/10/1936
Antonio Elizalde Garbisu	Mas Claret	19/10/1936
Julio Leache Labiano	Mas Claret	19/10/1936
Francisco Marco Martínez.....	Mas Claret	19/10/1936
Constantino Miguel Moncalvillo	Mas Claret	19/10/1936
Francisco Milagro Mesa.....	Mas Claret	19/10/1936
Emiliano Pascual Abad.....	Mas Claret	19/10/1936
Juan Senosiain Zugasti	Mas Claret	19/10/1936
Francisco Simón Pérez	Mas Claret	19/10/1936
Joan Prats Gibert.....	Montmaneu.....	17/08/1936
Josep Vidal Balsells.....	Navès.....	22/08/1936
Pere Sitges Obiols	Sant Martí de Tous	12/09/1936
Antoni Casany Vilarrasa	Sant Pere dels Arquells ..	27/07/1936

Julián Villanueva Olza	Su	11/09/1936
Ferran Saperas Aluja	Tàrrega	13/08/1936

Comunitat de Vic

Josep Arner i 14 companys

Miguel Facerias Garces	Caseta d'Alboquers	22/02/1937
Isidre Costa Homs	Cervera	26/07/1936
Josep Casals Badia	Gurb	24/10/1936
Miquel Codina Ventayol	Malla	12/10/1936
Joan Codinach Espinalt	Malla	12/10/1936
Josep Capdevila Porter	Manlleu	25/09/1936
Marià Binefa Alsinella	Sallent	25/07/1936
Joan Mercer Soler	Sallent	25/07/1936
Marcelino Mur Blanch	Sallent	25/07/1936
Jaume Payàs Fargas	Sallent	25/07/1936
Joan Blanch Badia	Sant Pere dels Arquells	31/08/1936
Josep Arner Margalef	St Sadurní d'Osormort	07/08/1936
Casto Navarro Martínez	St Sadurní d'Osormort	07/08/1936
Julio Aramendía Urkia	Vic	17/08/1936
Josep Puigdessens Pujol	Vic	17/08/1936

Comunitat de Santander

Joaquim Gelada i 2 companys

Félix Barrio Barrio	Castro Urdiales	14/10/1936
Isaac Carrascal Mozo	Castro Urdiales	14/10/1936
Joaquim Gelada Hugas	Castro Urdiales	14/10/1936

Comunitat de València

Marceliano Alonso i 3 companys

J. Ignacio Gordon de la Serna	Alboraia	13/08/1936
Marceliano Alonso Santamaría	Alboraia	13/08/1936
Luis Francés Toledano	Olocau	21/08/1936
Tomás Galipienzo Pelarda	Paterna	01/09/1936

Índex

Una nova etapa de la nostra història martirial.....	6
109 signes de Déu per al nostre temps	9
Testimonis de reconciliació i perdó	12
Sense sants no hi ha futur.....	15
Testimonis i missatgers de l'alegria de l'Evangelí.....	17
Els 109 màrtirs beatificats.....	25

